

Dvoje častnih družb in njiji dela.

Dvoje društev imamo Slovenci, s katerima se lahko ponašamo. Posebno pa družbi sv. Mohorja ni enake pri nobenem narodu. Ogromno število 41.552 udov je bilo vpisanih v preteklem letu. „To je izbrana armada, katero so priredili navdušeni četovodje, goreči duhovniki in rodoljubi v šotor družbe sv. Mohorja.“ Ni je menda slovenske vasi, kamor bi ne dohajalo po več izvodov Mohorjevih knjig. Tako veliko število udov pa tudi omogoči odboru, da jim podaja ne po jedno ali dve, temuč šestero knjig za majhni letni donesek jednega goldinarja. Zapopadek teh knjig pa je primeren željam in potrebam čitateljev. Kakor verno slovensko ljudstvo pred vsem sega in si želi knjige vernega zadržaja, tako tudi rado čita podučne spise in povesti.

Odbor Mohorjeve družbe, svest si svoje velike odgovornosti, mora pri vsakem spisu dobro prevdariti, ali je pripraven za večino naroda. Zato opominja vsako leto slovenske pisatelje, da si naj, kedar pero vzamejo v roko, predstavljajo kmetijsko hišo, v kateri sedijo domači ob zimskem času okoli mize ali na bližnji peči, sin ali hči pa bere iz knjige. Naj bi se pisatelji učili od nepozabljivega Slomška z narodom čutiti, misliti, govoriti. Po teh načelih presoja odbor poslane mu spise, gotovo silno težka naloga, ako pomislimo, koliko spisov dobiva vsako leto vsled razpisanih daril za poučne spise in povestice.

Za preteklo leto so dobili udje: 1. „Življenje Marije in sv. Jožefa“ VII. zvezek. V tej knjigi bodo posebno zanimali popisi božjih potov sv. Mariji posvečenih. Med temi je lepo število na Slovenskem. 2. Knjiga: „Hodi za Kristusom“ donaša prestavo ljubkih bukvic izveličanega Tomaža Kempčana. Lepo vezan služi tudi za molitvene bukvice. 3. „Občna zgodovina“, 12. snopič. Prezanimivo pisana knjiga bliža se svojemu koncu. Ker se je izdaval v zvezkih, ki se malokje lepo shranjujejo, bode cela knjiga prava redkost, enako, kakor „Življenje svetnikov“, pri kojem so se gotovo pogubili mnogi zvezki.

Ko bi bilo mogoče, bilo bi pač najbolje, da bi se izdavale celotne knjige. 4. „Slovenski Pravnik“ je končan s 5. zvezkom in bode vsakemu, kdor se hoče podučiti v pravnih zadevah, zanesljivi kašipot. 5. „Slovenske večernice“ z mnogim podučljivim in zabavnim berilom, istotako 6. Koledar za l. 1889. Na prvem mestu je povest „Obsojen“ iz spretnega peresa našega rojaka, g. dr. Vošnjaka, kateri že mnogo let s svojimi podučnimi in kratkočasnimi spisi ustreza namenom Mohorjeve družbe. Povest se vrsi v šmarijskem okraju in je spletena iz dveh dogodov, kateri smo tudi mi pred več leti omenili, namreč obsodbo mladeniča po nedolžnem

in zločina, silovitega roparja in tata Guzeja, katerega so končno žandarji ustrelili, kakor je popisano v povesti. Pisatelj lepo opisuje blago materino ljubezen, kesanje zapeljanega mladeniča, katerega izpoved v smrtni bolezni bode globoko genila vsakega čitatelja in pogubo in kazen hudodelca. Podobe k tej povesti narisal je g. Jurij Šubic. Ako je ta povest bolj resna, bode Krsnikova: „Kako je stari Molek tata iskal“, izvestno kratkočasila bralce. Dalje donša koledar potopis: „Zlatomašnik Leon XIII. in slovenski romarji“ izvrstno spisanega od g. dr. Ivana Križaniča, životopise Jos. J. Strossmajerja, Lamberta Ferčnika, dr. V. Zarnika in razgled po svetu, večernice pa mnogo podučnih in zabavnih spisov. Odboru izrekamo zahvalo in priznanje, da je tako skrbno in vestno izbral narodu pripravno berilo.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Ovčič na kravjem vimenu.

(Konec.)

Kar se tiče krme, ni dobro, če se daje bolni kravi veliko krme, tudi ne, če rada žre; najbolje ji še tekne zelena klaja.

Ako je pa vnetje prav hudo, dobro stori pri bolnem živinčetu, če se mu daje vode, v kateri je raztopljene kuhinjske soli; na navađen škaf vode, dene se je kaci 72 gramov. Če pa krava ne mara vzeti vode, naj se ji vlije vode po dvakrat na den. Tu je dobra dvojna sol, stolčena v drobno štupo; solitar, toda veliko manj, kakor one soli, na vodi in z moko stori isto službo.

Nekateri pravijo, da je treba puščati in še posebno, če je živinče dobro rejeno in galomi huda vročnica. Prenaglit pa se v tem, v puščanju, ne sme človek, to naj prepusti zdravniku, če ga mora dobiti, gospodarju pa ne svetujemo, da se podstopi puščanja.

Vnetje, ki je nastalo iz prehlajenja, ozdravlja se, kakor smo že rekli, z gorkimi rečmi in z mazilom. Ako pa je nastalo vnetje iz nesnage na vimenu, treba je vime najpoprej dobro umiti z mlačno vodo, v kateri se je nekaj žajfe razpustilo, potem je izmolsti vime in ravna se na dalje, kakor smo ravno rekli.

Hudo vneto in boleče vime kaže obvezati tako, da leži na kaki mehki podlagi. Vsi vemo, da noga, ki je bolna, ne boli tako, če sloni na čem mehke, recimo na postelji ali vsaj na stolu; enako pride tudi bolnemu živinčetu prav, če mu ne visi bolno vimo, ampak sloni na mehki podlagi. Kako pa se taka podlaga napravi, to te uči lastni razum in se ravna po okoliščinah. Rajni dr. Bleiweis nasvetuje v svojem „Nauku“, naj se obveže vime s prtom tako, da se prt na